

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Spectrumcollege Middenschool OHvM te LUMMEN

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 39611-39628

Instellingsnummer 39628

Instelling Spectrumcollege Middenschool OHvM

Directeur Christine GRAUWELS

Adres Pastoor Frederickxstraat 9 - 3560 LUMMEN

Telefoon 013-52.10.07

Fax 013-53.14.90

E-mail ohvm@spectrumcollege.be

Website <http://www.spectrumcollege.be>

Bestuur van de instelling VZW Spectrumcollege

Adres Collegestraat 1 4 - 3580 BERINGEN

Scholengemeenschap SGKSO Spectrumcollege

Adres Collegestraat 1 - 3580 BERINGEN

CLB Vrij CLB West - Limburg

Adres Sint-Catharinastraat 8 - 3580 BERINGEN

Dagen van het opvolgingsbezoek 05-10-2015, 06-10-2015, 07-10-2015, 08-10-2015, 09-10-2015

Einddatum van het opvolgingsbezoek 09-10-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 28-10-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Wouter SCHELFHOUT

Teamleden Olivier DOUVERE, Ludo POTTIER, Walter VAN DEN BRANDT,
Hilde VAN HOUTE, William VROONEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRatieve SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	8
4.1.1.2 Nederlands in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/016)	10
4.1.1.3 Socio-economische initiatie (SEI) in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)	12
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	13
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	14
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
5.1 Leerbegeleiding.....	16
5.2 Evaluatiepraktijk	18
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
7.1 Wat doet de school goed?	24
7.2 Wat kan de school verbeteren?	24
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Administratief bestaat het Spectrumcollege Lummen uit twee schoolnummers: een school met een eerste graad (schoolnummer 39628) en een school met een aso-bso-tso-bovenbouw (schoolnummer 39611). Beide scholen functioneren echter als een pedagogisch geheel. De verslaglegging gebeurt per schoolnummer. Om een volledig beeld te krijgen van de school dienen de twee verslagen samen te worden gelezen. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'Vakoverschrijdende eindtermen', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Kwaliteitsbepaling van de processen' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in beide verslagen.

2 SAMENVATTING

Het Spectrumcollege Lummen is een school met een eerste graad A-stroom en een aso-bso-tso-bovenbouw. In het studiegebied aso is er een relatief breed aanbod aan studierichtingen, dit echter zonder de studierichting Humane wetenschappen. In het bso en tso biedt de school enkel het studiegebied Handel aan. De basisopties van de eerste graad sluiten aan bij het studieaanbod van de bovenbouw. Daarnaast biedt de school in de eerste graad ook Mechanica-elektriciteit aan. De studierichting bso Kantoor telt een beperkt aantal leerlingen, waardoor het kan voorvallen dat bepaalde leerjaren niet kunnen worden ingericht. Sinds 1999 sloot de school zich aan bij de scholengemeenschap Spectrumcollege, die acht scholen omvat met samen een ruim studieaanbod zowel binnen aso, buso, bso, tso, zowel zachte als harde sector.

De school ligt in het centrum van de uitgestrekte gemeente Lummen en beschikt over ruime en luchtige gebouwen, veel groen en een grote speelplaats. De school is sterk verbonden met haar omgeving en trekt een honkvast publiek aan dat expliciet kiest voor nabij onderwijs. De meeste leerlingen hebben een kansrijke achtergrond. Zij stromen vlot door en hebben een hoog studiesucces in het vervolgonderwijs. Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering goed respecteert. Voor alle doorgelichte vakken voldoet de leerplanrealisatie. De school geeft een degelijke invulling aan de vakoverschrijdende eindtermen, maar streeft de eindtermen rond 'socio-economische samenleving' nog niet in alle studierichtingen na. De school besteedt veel zorg aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef- en leeromgeving van de school. Voor de onderzoekscompetentie ontbreken in sommige polen stappen in het onderzoek.

Het kwaliteitsonderzoek heeft aangetoond dat de school een goede leerbegeleiding heeft. De school neemt veel initiatieven om leerlingen te ondersteunen bij de overgang van de lagere school naar de eerste graad. De leerbegeleiding is het sterkst uitgewerkt in de eerste graad. In de bovenbouw ondersteunen de leraren ook de leerlingen in hun leerproces, maar het aspect 'leren leren' is er minder uitgewerkt. Het talenbeleid met inbegrip van de taalscreening is goed uitgewerkt. De leraren zorgen voor een aangenaam en geborgen leer- en leefklimaat. Niet iedereen benut deze voordelige uitgangspositie voldoende om de leerlingen uit te dagen met activerende werkvormen. De evaluatiepraktijk is een werkpunt. Zij is afgestemd op de onderwijsdoelen, maar mist in een aantal vakken samenhang en transparantie. Dit heeft te maken met onvoldoende visie en afspraken op schoolniveau, gebaseerd op ondersteunende professionalisering.

De school beschikt over een degelijk beleidsvoerend vermogen. Ze is er de laatste jaren in geslaagd om in overleg met de betrokkenen een aantal speerpunten te kiezen en hier samen aan te werken. Op deze wijze heeft de school een vergaande informele cultuur kunnen ombuigen naar een beleid waarbij aandacht is voor afspraken en procedures. Binnen deze geleidelijke evolutie heeft de school ook de organisatie van de vakgroepwerking aangepast. Deze aansturing en de verdere opvolging van de onderwijskundige processen gebeurt echter nog te algemeen. Het zal een uitdaging blijven om een voldoende antwoord te kunnen bieden op de hiervoor vernoemde werkpunten. Een troef daarbij is de inzet en de vakbekwaamheid van de personeelsleden. Ook de zorg van de schoolleiding voor het welbevinden van de personeelsleden en de overlegcultuur zijn bevorderlijke factoren.

De school heeft op verschillende wijzen aandacht voor kwaliteitsontwikkeling. Zo heeft de school de werking van een datateam opgestart, dit om haar kwaliteitszorg sterker te beginnen baseren op data. De aandacht voor kwaliteitszorg maakt op een veeleer informele, maar vaak ook doelgerichte wijze deel uit van de schoolwerking. Voor heel wat beleidsaspecten maakt de school de PDCA-cirkel (Plan Do Check Act) echter nog weinig rond via tussentijdse evaluaties en bijsturingen.

Op grond van de voldoende tot goede realisatie van de onderwijsdoelen, het naleven van de onderwijsreglementering en de systematische zorg aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef- en leeromgeving van de school formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Nederlands	
Graad 1 Handel	Nederlands	
Graad 1 Latijn	Nederlands	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	Nederlands	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Nederlands	socio-economische initiatie

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten voor wat de gerichtheid op alle VOET of alle leerlingengroepen betreft. De school heeft een VOET-visie en VOET-beleid ontwikkeld dat zowel geënt is op de visie van de scholengemeenschap als op het pedagogisch project van de school. Er is een afzonderlijke visietekst en traject voor de VOET leren leren. De school inventariseert en screent jaarlijks de extramurale activiteiten en bevraagt de bijdrage vanuit de vakken aan de VOET. Op deze wijze heeft ze zicht op lacunes en werkpunten. De school werkt via heel wat zinvolle initiatieven aan de verschillende VOET, dit vanuit een globaal beleidsplan. Daarbij is er een begin van planning uitgewerkt om een aantal werkpunten op te nemen, waarbij de school echter nog geen concrete doelstellingen en aanpak heeft vooropgesteld. Dit uit zich bijvoorbeeld in het onvoldoende nastreven van de eindtermen binnen context 6. Socio-economische samenleving.
Doelgerichtheid	
Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. Twee VOET-coördinatoren, die deel uitmaken van een scholengemeenschappelijke werkgroep onder leiding van de coördinerend directeur, voeren samen met het directieteam het VOET-beleid. Zij werken de strategie, het stappenplan en de structuur verder uit. Heel wat leraren zijn betrokken bij initiatieven en projecten. Verder is er een initiatief om leraren aan te zetten tot het ontwikkelen van vakoverschrijdende projecten, waarin zowel bepaalde VOET als vakgebonden leerplandoelstellingen aan bod komen. Het leraarsteam krijgt ook degelijke informatie over (wijzigingen met betrekking tot) initiatieven rond de VOET. De school brengt de ouders op de hoogte van de projecten via infobrieven. Door het geheel van deze aanpak is er sprake van een tamelijk breed draagvlak voor het werken aan de VOET.

Doeltreffendheid	De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd maar leidt nog onvoldoende tot bijstellingen. De school evalueert de kwaliteit van VOET-initiatieven en projecten via de betrokken leraren en sporadisch via de leerlingen. Bij een beperkt aantal projecten gebeurt dat echter niet en soms blijft de inhoudelijke feedback zeer beperkt, zodat er weinig kan uit worden geleerd. Hierdoor zijn de mogelijkheden tot bijsturing op schoolniveau nog niet optimaal. Vanuit de inventarisatie van de VOET heeft de school een duidelijk overzicht gecreëerd, maar de bijstellingen bleven nog onvoldoende. De scholengemeenschappelijke werkgroep buigt zich geregeld over de beleidsmatige aanpak van de VOET-werking. De vaststellingen leiden soms tot aanpassing, bijsturing of tot het leggen van interessantere klemtonen.
Ontwikkeling	Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven met nog enkele werkpunten op het vlak van breedte en effectiviteit. De VOET-coördinatoren hebben veel nascholing gevolgd. De school heeft het schoolteam breed geïnformeerd over de geactualiseerde VOET. Er was aandacht voor professionalisering via pedagogische studiedagen en personeelsvergaderingen. Het stimuleren van vakgroepen om concreet na te denken over nieuwe vakoverschrijdende initiatieven met VOET-integratie draagt ook bij aan VOET-professionalisering op lerarenniveau. De school tracht ook met de hulp van de betrokken leraren (en soms opvoeders) bestaande activiteiten te verdiepen zodat ze bewuster inspelen op de VOET. Op deze wijze ontstaat een impliciete vorm van professionalisering rond de VOET. Verder rekent de school vooral op de opleiding, de interesse en het engagement van de eigen personeelsleden.
Uitvoering Socio-economische samenleving	De school streeft de eindtermen te weinig na. In het eerste leerjaar van de eerste graad organiseert de school het project Noord-Zuid, wat een eerste relevante maar nog algemene basis vormt voor het werken aan de VOET rond 'socio-economische samenleving'. Vanaf dan is een meer diepgaande kennismaking met deze VOET afhankelijk van de studierichting die men heeft gekozen. Leerlingen die geen economische richting kiezen komen onvoldoende in aanraking met de VOET op het vlak van prijsvorming, de rol en werking van de onderneming, budgetbeheer, behalve indien ze hebben gekozen voor het seminarie economie-recht in de vrije ruimte van de derde graad.
Mentale gezondheid	De school streeft de meerderheid van de eindtermen met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen na. Dit gebeurt niet enkel via een sterk uitgewerkte 'relatie- en preventiedag', maar ook vanuit verschillende andere voor de leerlingen vaak motiverende projecten. Sterk is ook de wisselwerking die de school creëert tussen deze initiatieven en de nabesprekingen hiervan binnen de lessen godsdienst.

4.1.1.2 Nederlands in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/016)

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen rond de ontwikkeling van de taalvaardigheden. De leerplancomponenten komen evenwichtig aan bod en de evaluatie ervan is valide. De leerbegeleiding ondersteunt de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod De vakgroep is vertrouwd met het geldende leerplan en verwerkt de leerplandoelstellingen en leerinhouden gelijkgericht in het aanbod. De leerlingen exploreren de waaier van tekstsoorten die het leerplan aanreikt, op een gepast verwerkingsniveau. De receptieve en productieve vaardigheden komen geproportioneerd aan bod in het onderwijs- en leerproces. De leerlingen ontwikkelen deze vaardigheden voldoende conform het integratieprincipe dat het leerplan met het oog op de optimale vaardigheidsontwikkeling voorschrijft. De leraren streven bewust de integratie van vaardigheden en taalbeschouwing na en proberen de leerlingen op een inductieve manier tot inzicht in het taalsysteem en tot correct taalgebruik te brengen.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leraren moedigen de leerlingen voldoende aan om na te denken over hun eigen of andermans taalgebruik. Er is voldoende aandacht voor het taalgebruik in de notities van de leerlingen en er zijn gelijkgerichte afspraken over het verbeteren van opdrachten en toetsen. De leerlingen krijgen hierdoor voldoende kansen om zichzelf te corrigeren en taalverwerving als een leerproces te zien waarin zij kunnen groeien. De aandacht voor schooltaal en instructietaal vormen een waardevol onderdeel van het programma.

De literatuurcomponent vertrekt voldoende vanuit de leeservaring. De doelen zijn gericht op het leesplezier en op de aanzet tot literaire competentie, waarbij de tekstverwerking creatieve opdrachten combineert. De leraren leveren inspanningen om het culturele beeld van de leerlingen te verruimen door het aanbod van voorstellingen en auteurslezingen aangepast aan de eerste graad.

Onderwijsorganisatie De overwegend grote lesgroepen maken het inoefenen en procesmatig evalueren van de vaardigheden in de praktijk bijna onmogelijk. Bovendien legt dit een hoge werkdruk op de leraren.

Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

Voor een aantal klasgroepen is de indeling van het curriculum in lesuren basisvorming Nederlands en apart een lesuur Nederlandse expressie in het complementaire gedeelte weinig functioneel voor het realiseren van de onderwijsdoelstellingen. Bij een tekort aan evaluatiebeurten spreek- en gespreksvaardigheid verschuiven evaluatiemomenten spreekvaardigheid van het vak Nederlandse expressie naar het vak Nederlands.

Uitrusting De school beschikt over voldoende leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De globale ICT-uitrusting zorgt ervoor dat de ICT-integratie er zowel op leerlingen- als lerarenniveau is. De zwakke performantie van het elektronische platform belemmert geregeld het gebruik ervan. De klaslokalen zijn uitgerust met de minimale materiële vereisten van het leerplan. De leraren zetten het aanwezige didactische materiaal en de schooluitrusting efficiënt in.

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingresultaten voldoen en ze zijn gebaseerd op een frequente toetsing. De vakgroep heeft duidelijke afspraken gemaakt rond de puntenverhouding. Het resultaat spoort met de accenten in het leerplan en alle leraren passen dit even duidelijk toe. Kennis en vaardigheden verhouden zich evenwichtig in de evaluatiepraktijk en zijn voldoende geïntegreerd.
	De vakgroep streeft naar de procesevaluatie, zoals de leerplannen dat vragen. Samen met de andere vakgroepen talen wijken de leraren af van de evaluatiepraktijk op schoolniveau in de verhouding dagelijks werk/examens (geen 40%/60 %), de inhoud van de examens (procesevaluatie vaardigheden inbegrepen) en de berekening van het dagelijks werk (groecijfer dat steeds het gemiddelde van alle resultaten weergeeft). Enkel het eindcijfer op de rapporten komt nog overeen met algemene afspraken. De vakgroep zoekt samen met de andere vakgroepen talen nog oplossingen om op een eenvoudige manier geïntegreerde vaardigheden in het puntensysteem in te voeren en om de gewichten tussen de vaardigheden te bewaken.
	De evaluatie is over het algemeen voldoende transparant. De beoordelingscriteria zijn duidelijk en de leerlingen krijgen hier vooraf toelichting over. De leerlingen krijgen geregeld kansen tot zelf- en peerevaluatie om onder meer hun taalgevoelen te versterken. De feedbackformulieren stellen de leerling in staat om te reflecteren op zijn eigen functioneren of op de examenvragen.
	De evaluatie van de vakgebonden attitudes gebeurt niet systematisch en de leerlingen krijgen hierover onvoldoende feedback. Er zijn enkele aanzetten tot peer- of zelfevaluatie via assessment. De resultaten ervan tellen meestal niet mee in de beoordeling.
	De vakgroep bewaakt de kwaliteit van de evaluatie. De leraren stellen de meeste opdrachten, toetsen en examens in gezamenlijk overleg op. De vakgroep heeft de examens zelf gescreend op het vlak van afstemming op de leerplannen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren zijn gefocust op leerwinst. Ze motiveren de leerlingen tot actieve deelname aan de lessen. Een leerlingvriendelijk klimaat kenmerkt de lessen. De communicatie is laagdrempelig en moedigt leerlingen aan tot interactie. Het onderwijsleergesprek wisselt af met leerlingactieve werkvormen, wat aansluit bij het concept van het vaardigheidsgerichte leren. De soms grote klasgroepen en de klassieke opstelling van de gewone lokalen zijn hier vaak een belemmerende factor.
	De school organiseert een diagnostische toets voor Nederlands bij de start van het eerste jaar in de eerste graad om de beginsituatie of de ondersteuningsbehoeften in kaart te brengen. Ze doet dat ook voor alle andere nieuwe leerlingen. Op basis van de resultaten van de toets, van observaties en van het leerlingendossier (eindrapport van het basisonderwijs en de BaSO-fiche) volgt de leerling een remediëringstraject. De leraar volgt de vooruitgang op door de toets aan het einde van het traject opnieuw af te nemen.

Het principe van de evaluatie als remediërmiddel is goed ingeburgerd. De leraren sturen de leerlingen systematisch bij, zowel mondeling als schriftelijk via feedback op toetsen. Die is soms uitgebreid en pertinent en soms beperkt tot de vaststelling dat de leerling “beter kan” of “meer moet studeren”. De leraren hanteren leerstrategieën en maken de leerlingen een systematiek eigen voor de benadering van opdrachten.

De leraren bieden voldoende remediërmogelijkheden en –oefeningen aan. Samen met de leerlingen maken ze intensief gebruik van het elektronische platform voor remediëring en differentiëring.

Voor leerlingen met leermoeilijkheden zijn er compenserende maatregelen.

Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De vakgroep pleegt regelmatig en doelgericht overleg. Ze heeft initiatieven genomen om haar deskundigheid met betrekking tot de realisatie van het huidige leerplan te bevorderen. De aandacht voor professionalisering en interne kwaliteitszorg vertaalt zich in een vakgroepvisie met concrete leerlijnen. De vakgroep Nederlands is gemotiveerd en gericht op de bijsturing van het onderwijsleerproces. De leraren zijn veranderingsbereid en door kwaliteitszorg gedreven.
--	--

4.1.1.3 Socio-economische initiatie (SEI) in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)

Voldoet

Het onderwijsaanbod voldoet. De evaluatiepraktijk is voldoende valide en representatief. De realisatie en evaluatie van de doelstellingen met betrekking tot onderzoekend leren en vakattitudes is in ontwikkeling.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Het aanbod van leerplandoelstellingen is nagenoeg volledig. Het beheersingsniveau is voldoende. De leraren bevorderen dit door de leerlingen te activeren via een aantal opdrachten tijdens de lessen, via een actualiteitsopdracht en op een aantal momenten via begeleid zelfstandig leren. De leraren gaan kritisch om met het leerboek. Gelinkt aan de basisoptie zijn er klasgroepen met twee of drie uren SEI. De leraren letten er bij alle leerlingen op alle doelstellingen voldoende aan te bieden. De leerlingen met drie uren SEI behandelen uitbreidingsdoelstellingen waarvoor de vakgroep eigen materiaal uitwerkt. De leerlingen werken vooral via projecten aan onderzoekend leren. Ze maken hierbij voldoende kennis met een aantal maatschappelijke fenomenen, die ze als individu ervaren, in het gezin en in de gemeenschap. Het leerplan vraagt om dwarsverbindingen te bouwen tussen SEI en wetenschappelijk werk. Elk vak organiseert afzonderlijk dezelfde projecten. De doelstellingen rond wederzijdse beïnvloeding van wetenschappelijke disciplines (MW 9) staan hierbij weinig centraal. Toch is er een groeiende samenwerking tussen de collega's SEI en wetenschappelijk werk vanuit informeel overleg en het maken van afspraken.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i>	De uitrusting voldoet. De vakgroep heeft voldoende toegang tot ICT-infrastructuur en projectiemogelijkheden en beschikt over voldoende ondersteunende leermiddelen. Het inzetten van deze uitrusting verschilt per

Leermiddelen leraar.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie gebeurt hoofdzakelijk aan de hand van toetsen en examens. Die peilen naar kennis en toepassingsvaardigheden. De evaluatie is voldoende valide, betrouwbaar, transparant en representatief. De verschillende leerlingengroepen krijgen dezelfde examens. De toetsen verschillen per leraar, ook qua eenduidigheid van de vraagstelling. De vakgroep evalueert het onderzoekend leren via de projecten. Hierbij gaat er vooral aandacht naar het evalueren van kennis (via toetsen). Vaardigheden (MW 1 – 10) en (vak)attitudes (MW11 -15) komen in verhouding minder aan bod. Enkel bij de evaluatie van de actualiteitsopdracht is er aandacht voor procesevaluatie. Het aandeel van de projecten in het jaartotaal als basis voor deliberatie is beperkt. De jaarresultaten van de leerlingen zijn overwegend goed en sporen met de resultaten voor de andere vakken.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren ondersteunen het leerproces door een groot aantal kleine toetsen om de basisinhouden te laten beheersen, afgewisseld met grotere herhalingstoetsen. De leraren trachten hierbij rekening te houden met de toetsagenda van de leerlingen. De leraren wijzen de leerlingen erop hoe zij de leerstof kunnen instuderen. Na toetsen en examens is er aandacht voor feedback. Remediëring kan voor het grootste deel gebeuren tijdens de lessen via een gedifferentieerde aanpak. Indien nodig gebeurt bijkomende remediëring ook buiten de lessen, waarbij de vakgroep soms gebruik maakt van remediëringstoetsen. De resultaten van de leerlingen geven aan dat ze hierdoor goed voorbereid zijn op de summatieve evaluatie via drie examens. Bij de lesopbouw is er aandacht voor het leren schematiseren en leren markeren. Dit is echter niet het geval bij de actualiteitsopdracht, wat een gemiste kans betekent.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De leraren leveren voldoende inspanningen om de eigen deskundigheid verder te ontwikkelen. De vakgroep werkt eigen projecten uit, los van het leerboek, wisselt didactisch materiaal en toetsen uit, bespreekt dit en stelt samen de examens op. Dit vormt een belangrijke basis voor de deskundigheidsbevordering binnen de groep leraren met een nog prille vakexpertise op het vlak van SEI. Er is een groeiende samenwerking tussen de leraren die het vak onderwijzen, waarbij het onduidelijk is of de inspanningen binnen de vakgroep gelijkmatig verdeeld worden. De leraren nemen verder deel aan een schooloverstijgende vakgroep SEI binnen de scholengemeenschap. Overleg en samenwerking tussen de leraren SEI en wetenschappelijk werk is in ontwikkeling.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school onderzoekt en bewaakt op systematische wijze de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de campus. Ze heeft daarvoor een globaal preventieplan en een jaaractieplan opgesteld, die rekening houden met de risicoanalyses, de vaststellingen van de externe dienst en de controle- en keuringsverslagen van derden. De preventieadviseur is bij het beleid betrokken en coördineert er nauwgezet de uitvoering van. Waar nodig krijgt hij ondersteuning van de preventieadviseur van de scholengemeenschap. Het comité preventie en bescherming op het werk is reglementair samengesteld en vergadert op regelmatige basis. De

verslagen staan op het elektronisch platform en zijn voor alle betrokkenen raadpleegbaar. Algemene maatregelen voor het personeel staan in de onthaalbrochure.

Uit de controles en de adviezen blijkt dat er nog enkele gebreken zijn, maar die zijn op het ogenblik van de doorlichting ofwel al weggewerkt, ofwel opgenomen in het jaaractieplan en/of in het globaal preventieplan. De grotere werken zijn opgenomen in het renovatieplan van de school.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten en gebreken opspoorde en wegwerkte en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende gebreken weg te werken.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatiegegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Preventie en remediëring zijn de kernopdrachten in de schoolvisie op leerbegeleiding. Ze concretiseert deze gedragen visie in een 'zorgcontinuüm', gebaseerd op de verschillende fases van plannings- en handelingsgericht werken. Daarnaast ontwikkelde de school visieteksten over taalscreening en 'leren leren'. De scholengemeenschap hanteert een gemeenschappelijk leerstoornissenbeleid met bijhorend handelingsplan (Musketon).

In alle graden is er voldoende aandacht voor het 'leren leren'. In de eerste graad heeft de school aandacht voor de overstap van basisonderwijs naar secundair onderwijs. Bijkomende aandachtspunten zijn zich leren organiseren, plannen en het aanreiken van leerstijlen en -strategieën. In de tweede graad ligt de aandacht op het ontwikkelen en bijsturen van de eigen leerstijl. In de derde graad aso ligt de nadruk op het zelfstandig studeren; voor tso en bso is dit voornamelijk begeleid zelfstandig studeren. De school zet deze aandachtspunten voldoende om in een aantal concrete en doelgerichte initiatieven.

Ondersteuning De school heeft een cel leerlingenbegeleiding die begeleidingsinitiatieven ontwikkelt, begeleidt en coördineert. Deze overlegt wekelijks met de directie en soms met de beleidscel (directie en de graadcoördinatoren) en heeft inspraak op schoolniveau. Haar doel is de leraren en opvoeders te ondersteunen in hun begeleiding van leerlingen. De school maakt twee leerlingenbegeleiders beperkt lesvrij. De school heeft geen GOK-middelen meer en neemt verschillende gekozen GOK-thema's op binnen de reguliere leerbegeleiding.

Er is een grote aandacht voor brede zorg op school wat tot uiting komt in de nauwe contacten met ouders, de veelvuldig ingerichte klassenraden en de opvolging van leerlingen. Alle personeelsleden hebben een duidelijke verantwoordelijkheid en worden ingeschakeld bij dit beleid. De klassenraad selecteert en begeleidt zorgvragende leerlingen op basis van signaleringslijsten opgesteld door de klassenleraar en informatie uit het leerlingenvolgsysteem. De begeleidende klassenraad bespreekt ook de klassfeer. De school verwacht van de individuele leraren dat ze hun remediëringstaak opnemen. Daarnaast organiseert de school met haar lesurenpakket leerbegeleiding, inhaallessen, huiswerkklas en avondstudie. In het eerste leerjaar van de eerste graad richt ze wekelijks één lesuur leer- en leefsleutels in en het tweede jaar van de tweede graad krijgen de leerlingen vanaf dit schooljaar één lesuur 'onderzoekscompetenties en leren leren'. Bij uitgebreide zorg ondersteunt de begeleidingscel de leerlingen en is er doorverwijzing naar en samenwerking met het CLB. Het CLB is op vaste tijden of op vraag aanwezig op de school.

Tussen de eerste graad en het basisonderwijs vindt jaarlijks een thematisch overleg plaats met als doelstelling het optimaliseren van de informatiestroom tussen beide, zowel op het gebied van didactiek als leerbegeleiding. Dit laatste resulteerde in het gebruik van een individuele BASO-fiche per instromende leerling.

Doeltreffendheid De school evalueert verschillende initiatieven via de PDCA-methodiek op schoolniveau. De vakgroepen nemen 'Leren leren' mee binnen hun werking, maar missen een centrale sturing om voorbeelden van goede praktijk over de vakken heen te tillen. De effectmeting van de talrijke initiatieven op klasniveau is nog niet algemeen, waardoor de cel leerlingbegeleiding geen direct zicht heeft op de toegevoegde waarde hiervan. In het kader van het nieuwe denken vanuit het M-decreet is handelingsgericht werken geïntegreerd binnen de werking van de klassenraad. Niet alle leraren hanteren deze handelingsgerichte benadering. Het directieteam volgt dit nog onvoldoende op.

De remediërsaanpak komt tot stand vanuit de klassenraad. De directie bewaakt of de leerlingen bij duidelijke tekorten begeleiding krijgen. Deze remediëringsinitiatieven blijven echter nog leraargebonden, met verschillen qua diepgang en impact. Ook het opnemen van remediëring binnen de evaluatie verschilt. De leraren registreren hun remediëringsinspanningen. Het gebruikte platform hiervoor heeft zijn beperkingen op het gebied van performantie. De leraren inventariseren en communiceren hun remediëringen naar de ouders via het elektronische puntenboek. De cel leerlingbegeleiding heeft hier geen directe toegang toe waardoor remediëring minder doeltreffend werkt. Het huidige systeem laat deze koppeling niet toe.

De school heeft haar visie op het talenbeleid vertaald naar concrete doelen afgestemd op de noden van haar leerlingen. Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen door middel van een taalscreening van alle leerlingen in het eerste leerjaar en van de nieuwe leerlingen in de eerste en tweede graad. Indien de resultaten daar aanleiding toe geven, treft de school maatregelen die aansluiten bij de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal. De meeste vakgroepen zorgen ervoor dat het lesmateriaal en de evaluatiepraktijk qua taal voldoende afgestemd zijn op het talige niveau van de leerlingen. Heel wat leraren besteden tijdens de lessen voldoende aandacht aan het verwerven van vaktaal, schooltaal en instructietaal. Leerlingen krijgen overwegend voldoende taalsteun. Werk- en groeiperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen, zijn echter nog geen gemeengoed. De school zorgt voor structuren i.v.m. het werken aan het talenbeleid en ze neemt initiatieven inzake professionalisering m.b.t. talenbeleid. De school evalueert de kwaliteit van de organisatie en de uitvoering van het talenbeleid nog niet.

De school merkt een positieve evolutie op binnen de leerresultaten van haar leerlingen die ze koppelt aan de uitbouw van haar leerbegeleiding. Er zijn evenwel onvoldoende (tussentijdse) effectmetingen over de genomen maatregelen, zowel op het vlak van remediëring bij duidelijke tekorten als op het vlak van de aanpak bij leerstoornissen. De leerlingen geven meestal zelf aan of verhoogde zorg voor hen nog nodig is. Ook de systematische opvolging van de adviezen is nog niet in kaart gebracht.

Ontwikkeling De school heeft veel aandacht voor het ontwikkelen en bijsturen van haar beleid rond leerbegeleiding. Vaststellingen tonen aan dat de school geregeld nieuwe initiatieven ontplooit zoals avondstudie, invoeren van een wekelijks uur 'leren leren' binnen de tweede graad en de oprichting van een data-team. De school wijzigde onlangs de functie van de leerlingenagenda van een registratie naar een planningsinstrument. De directie wil ook een meer kwaliteitsvolle invulling van de rol als klasleraar binnen de begeleidende klassenraad.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school is na de vorige doorlichting ingegaan op heel wat aanbevelingen. De werkpunten op het vlak van de evaluatiepraktijk heeft het beleid echter nog onvoldoende grondig kunnen aanpakken.

Momenteel heeft de school nog geen concrete visie op het evalueren van haar leerlingen. Het beleid gaat ervan uit dat de evaluatie van de verschillende ontwikkelingsaspecten (basisvorming, specifieke vorming, VOET) correct verloopt. Voor de inhoudelijke invulling en validiteit van het dagelijks werk, de examens of permanente evaluatie stelt de school de vakgroepen verantwoordelijk. Ze dringt daarbij aan op horizontale en verticale samenhang. Het beleid stuurt deze realisatie aan via de agenda's van de vakgroepwerking. Elke vakgroep voert dit uit op zijn manier, maar er blijken in de praktijk weinig kwaliteitsverschillen te bestaan tussen de verschillende leraren en vakken. Het leerplan is overwegend de basis voor de evaluatie.

De school kent per graad een toenemend gewicht toe aan de evaluatie via examens (van 40 % in de eerste graad tot 60% in de tweede en derde graad tso en 80 % in de tweede en derde graad aso). Ze doet dit veeleer vanuit een traditie dan vanuit een bewuste keuze. Volgens de school vragen aso- en tso-opleidingen om een toetsing van grote leerstofhoeveelheden, wat echter niet uit de gehanteerde leerplannen blijkt. In de tweede graad hebben heel wat vakken drie examenreeksen, wat haaks staat op de doelstelling om grote leerstofhoeveelheden te toetsen. De meeste vakgroepen hebben ook geen problemen met de onderwaardering in de puntenverdeling van het persoonlijk werk van de leerlingen en van het permanent leren. Dat geldt ook voor de mogelijkheden die leerlingen nu krijgen om te speculeren via eenmalige goede prestaties. Nochtans vragen de leerplannen en de doelstellingen vervat in competenties en vaardigheden naar procesevaluatie.

Toch laat het beleid toe dat vakgroepen (bijv. Nederlands, Engels en Frans) afwijken van dit systeem en dat ze een eigen evaluatiemodel ontwikkelen, in de praktijk brengen en het geregeld bijsturen. Enkel op het vlak van de eindrapportering stemt dit model nog overeen met het rapport op schoolniveau. In het bso kiest de school voor een systeem van gespreide evaluatie. Dit betekent concreet dat er geen examens zijn.

Er zijn nog geen schoolbrede afspraken gemaakt over de evaluatie van de vak- en richtinggebonden attitudes en competenties. Die gebeurt in de meeste vakgroepen dan ook niet, bij praktijkvakken is dat wel het geval. De leerlingen in het bso krijgen een evaluatie op het vlak van attitudevorming op basis van algemene, sociale attitudes. Over het gewicht van basisdoelen versus uitbreidingsdoelen in de evaluatie zijn er meestal de nodige afspraken.

De school communiceert bovenstaande aandachtspunten via het schoolreglement en via richtlijnen in de aanloop naar de examenperiodes en de delibererende klassenraden. Het beleid herhaalt deze communicatie regelmatig.

De infodagen aan het begin van elk schooljaar informeren de ouders duidelijk over de procedures en afspraken. Deze duidelijke communicatie zorgt er mee voor dat er achteraf weinig of geen betwistingen rond evaluatiebeslissingen zijn. Ouders kunnen met hun persoonlijke code inloggen op het elektronisch platform om de punten van hun kind volgen.

Ondersteuning Via de vakgroepen krijgen de leraren ondersteuning om hun evaluatiepraktijk af te stemmen op elkaar en op de visie op evalueren van de respectieve leerplannen. Recentelijk gaf het beleid alle leraren de opdracht om hun evaluatiepraktijk te screenen aan de hand van tien indicatoren. Alle vakgroepen hebben hier een synthese van gemaakt, maar het initiatief kan pas in de loop van het schooljaar concrete resultaten opleveren. Hiervoor zijn operationele doelstellingen nodig, maar de meeste vakgroepen hebben die nog niet uitgewerkt. Ook het beleid heeft geen prioriteiten bepaald.

De school ontwikkelde het document “richtsnoer deliberatie” met daarin richtlijnen rond het uitreiken van B- en C-attesten en daarbij horende criteria. De school verduidelijkt hierin ook de verwijzingen in de adviezen. De rapportering over de eindresultaten is conform de regelgeving. Er is een correcte afhandeling van de processen-verbaal. De notulen van de delibererende klassenraad zijn volledig en de B- en C-attesten gemotiveerd. De motiveringen zijn beperkt omdat de begeleiding zeer uitgebreid is. Ouders en leerlingen zijn daarom nauwelijks verrast bij een B- of C-atteest en ze vinden uitgebreide uitleg via het leerlingvolgsysteem.

Doeltreffendheid De schoolleiding verzamelt en analyseert de resultaten van de leerlingen die de klassenraad heeft geheroriënteerd. Het beleid gebruikt evaluatiegegevens om leraren te responsabiliseren rond remediëring. Uit het leerlingvolgsysteem blijkt dat attestering en advisering voldoende gebeuren vanuit een voortdurende opvolging (o.m. via evaluatie), begeleiding (o.m. via differentiatie) en remediëring van de leerlingen. Toch leiden de resultaten van leerlingen slechts bij een beperkt aantal leraren tot bijsturingen van de onderwijspraktijk.

Het directieteam bewaakt de vakgroepwerking rond evaluatiepraktijk procesmatig, maar gaat slechts beperkt na of de vakgroepen de beleidsdoelstellingen bereiken. Procesevaluatie en vormen van zelf- en peerevaluatie die beter aansluiten bij sommige vaardigheids- of competentiegerichtte doelstellingen, komen in de meeste vakken onvoldoende aan bod. Bij praktijkvakken is dat wel het geval. De school volgt dit weinig systematisch op, waardoor deze ontwikkeling in de meeste vakken weinig doeltreffend verloopt.

De school heeft te weinig aandacht voor het afstemmen van de evaluatie op de mogelijkheden van de leerlingen (gedifferentieerde evaluatie). Ze differentieert waar nodig in de lespraktijk, maar de evaluatiepraktijk blijft voor iedereen gelijk (m.u.v. sticordi-maatregelen). Op schoolniveau wordt er in de middenschool wel een verschil gemaakt bij de evaluatie van de basisopties.

De school heeft aandacht voor de evaluatie van niet-cognitieve aspecten in stages, gip, seminarie, eindwerk ...

De school besteedt veel tijd aan evaluatie. In de tweede graad gebruikt ze geregeld het maximaal toegelaten aantal halve dagen. Daarnaast toetsen de leraren ook nog heel veel tijdens de lessen, hoewel de resultaten nauwelijks van belang zijn in de totaalscore van de vakken. Noch het beleid, noch de vakgroepen of leraren hebben het rendement van de evaluatietijd tegenover het verlies aan onderwijstijd afgewogen.

Ontwikkeling De laatste schooljaren heeft de school beperkt ingezet op de ontwikkeling van haar evaluatiepraktijk. Enkel de vakgroepen talen hebben hun onderwijspraktijk fundamenteel aangepakt. Ook bij vernieuwingen van studierichtingen (bijv. bso Kantoor) heeft een vergelijkbaar proces plaats. In beide gevallen sturen de betrokken vakgroepen hun evaluatiepraktijk nog steeds bij.

Alle leraren verzamelen leerlingenresultaten en feedback momenteel op het elektronisch platform tot op het niveau van de toetsen. Verder heeft de school een aantal initiatieven genomen voor de bevordering van de professionaliteit op het vlak van de evaluatiepraktijk. Zo doet de school in een aantal gevallen een beroep op de pedagogische begeleiding om vakgroepen te laten reflecteren over een bredere en meer valide evaluatie.

Momenteel ligt de klemtoon van de evaluatiepraktijk op beleidsniveau nog niet voldoende op procesevaluatie en op de evaluatie van de vaardigheden en

vakattitudes. Het beleid maakt zelf geen duidelijke keuzes, maar laat de visie op evaluatie en de prioriteiten over aan de vakgroepen.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Administratief vormen de middenschool en de bovenbouw aparte scholen met elk een eigen directeur. In werkelijkheid gaat het om één school waarbij de directeurs elk apart de klassenraden voorzitten verbonden aan de middenschool of bovenbouw, maar voor de rest een team vormen dat samen de belangrijkste beslissingen neemt. Dit gebeurt in nauw overleg met de beleidscel, bestaande uit de graadcoördinatoren en de cel leerlingenbegeleiding. Het directieteam heeft sinds de vorige doorlichting een aantal duidelijke stappen gezet in een verdere schoolontwikkeling. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn onder andere de (ICT-)infrastructuur en de materiële ondersteuning van de leerplanrealisatie, de leerlingenbegeleiding, het talenbeleid, de vakgroepwerking, de samenwerking met het basisonderwijs en met andere externe belanghebbenden. De school zet ook sterk in op een aangenaam leer-, leef- en werkklimaat, zowel voor de leerlingen als voor het personeel. Door de doelgerichte klassenraden en de voortdurende communicatie met de ouders speelt de school kort op de bal en ontstaat een brede zorg voor de leerlingen. Deze aanpak ondersteunt het sterke engagement van het schoolteam. Alhoewel nog een groot aantal leraren weinig tot niet betrokken is bij de beleidsvoering, is er een brede bereidwilligheid om bij te dragen aan de organisatie van projecten en activiteiten.

Het directieteam is er sinds de doorlichting in geslaagd om via een bottom-up beleid een aantal speerpunten te kiezen en hier op een participatieve wijze aan te werken. Op deze wijze heeft de school een vergaande informele cultuur kunnen ombuigen naar een beleid waarbij ook aandacht is voor afspraken en procedures, dit op een door de leraren gedragen wijze. Dit uit zich onder meer in de leerbegeleiding op schoolniveau, met de werking van de klassenraden en andere ondersteunende structuren en in de uitwerking van het talenbeleid met inbegrip van de screening. Binnen deze geleidelijke evolutie heeft de school ook de organisatie van de vakgroepwerking aangepast. Het directieteam heeft een aantal overlegmomenten formeel vastgelegd en reikt telkens een relevante agenda aan de vakgroepen aan. Recent heeft men op deze wijze de vakgroepen aanzet om na te denken over hun evaluatiepraktijk en zelf verbeterpunten naar voor te schuiven. Deze aansturing en de verdere opvolging van de onderwijskundige processen gebeurt momenteel echter nog te algemeen en vrijblijvend om een voldoende antwoord te kunnen bieden op een aantal werkpunten waarop de school een antwoord moet bieden (zie visieontwikkeling).

Visieontwikkeling Het directieteam neemt initiatieven om te komen tot een gezamenlijk gedragen visie. Deze visie is vaak ontstaan als een concreet antwoord op vastgestelde werkpunten, gebaseerd op een brede schoolevaluatie op het einde van het schooljaar. Het is vooral het directieteam in wisselwerking met de beleidscel die deze visie ontwikkelt. De inbreng en betrokkenheid van de pedagogische raad blijft hier veeleer beperkt. De school gebruikt verder de pedagogische studiedagen, personeelsvergaderingen en vakgroepwerking om visie te ontwikkelen. Uit de vakdoorlichtingen en het onderzoek naar de beleidsprocessen blijkt echter dat visieontwikkeling rond onder meer de onderzoekscompetentie, de evaluatiepraktijk en remediëring nog te leraar- en vakgroepafhankelijk is. Een voorafgaandelijke bredere bewustwording en kennisverwerving binnen elke vakgroep, dit ook vanuit een sterker uitgewerkt professionaliseringsbeleid, blijkt nodig om elk van deze werkpunten met meer inzicht in vraag te kunnen stellen en aan te pakken.

De school heeft als visie een zo ruim mogelijk studieaanbod te programmeren, dit ondanks het beperkte lestijdenpakket. Ze moet daartoe telkens overgaan tot een aantal samenstellingen die alleen met aangepaste maatregelen kunnen slagen. De studierichting bso Kantoor bevat een beperkt aantal leerlingen, waardoor het voorvalt dat bepaalde leerjaren niet kunnen worden ingericht. Deze context gaat gepaard met discontinuïteit in de opdrachten van de leraren.

Besluitvorming De decretaal verplichte overlegorganen functioneren conform de regelgeving. De schoolleiding creëert kansen tot formele participatie bij de besluitvorming via de pedagogische raad. Ook leerlingen en ouders hebben participatiemogelijkheden. Voor een aantal beleidsdomeinen en diensten krijgt de school zinvolle ondersteuning op het niveau van de scholengemeenschap. Het directieteam, de beleidscel en de cel leerlingenbegeleiding vormen de kern van de geordende schoolwerking, maar ook de klassenraden en het vele informele overleg ondersteunen duidelijk de besluitvorming. Verder vormt de vakgroepwerking een groeiende drager voor een gedeelde besluitvorming. Dit gebeurt echter met verschillende snelheden. Sommige vakgroepen blijken zelf een aantal vergaande onderwijskundige beslissingen te hebben genomen, terwijl er zich bij andere vakgroepen een verdergaande onderwijskundige zelfreflectie opdringt.

Kwaliteitszorg De school heeft op verschillende wijzen aandacht voor kwaliteitszorg. Deze aandacht maakt op een veeleer informele wijze deel uit van haar werking. De doelgerichte opvolging van de leerlingen tijdens de begeleidende klassenraden, telkens voorgezeten door de directeur, responsabiliseert leraren om hun (remediërings)verplichtingen waar te maken. Er is een jaarlijkse evaluatie van de schoolwerking die resulteert in aandachtspunten binnen een schoolwerkplan. Er is aandacht voor de evaluatie van projecten en activiteiten (ook in het kader van de VOET). Het directieteam heeft met alle leraren functioneringsgesprekken gevoerd en zet van daaruit de leraren aan om te werken aan aandachtspunten bij de leerplanrealisatie en zich bijkomend te professionaliseren. Het beleid zet leraren aan zich te laten evalueren door hun leerlingen.

Toch zijn er nog een aantal belangrijke uitdagingen. In het kader van een meer datagedreven kwaliteitszorg heeft de school de werking van een datateam opgestart. Dit zal het diepgaander verzamelen van gegevens - ondersteunend voor het bepalen van beleidsprioriteiten - kunnen faciliteren. De performantie van het bestaande elektronisch platform is echter niet sterk genoeg. Zo kunnen momenteel geen remediëringsgegevens worden verzameld als basis voor analyse. Verder bestaat het schoolwerkplan momenteel uit veeleer losse, op zichzelf staande werkpunten. De school heeft nog onvoldoende werk gemaakt van een voorafgaande gegevensverzameling en bredere visieontwikkeling. De vertaling van de algemene werkpunten naar meer concrete en meetbare doelstellingen blijft beperkt. Voor een aantal beleidsaspecten wordt de PDCA-cirkel (Plan Do Check Act) nog weinig rondgemaakt via tussentijdse evaluaties en bijstellingen. Momenteel onderzoekt de school de effectiviteit van haar onderwijsaanbod niet. In de toekomst krijgt het datateam de opdracht van de beleidscel om de verbanden tussen haar onderwijsaanbod en de oriëntering, attestering, adviezen en resultaten van oud-leerlingen in vervolgonderwijs/ tewerkstelling te onderzoeken.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Nederlands.
- De systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef- en leeromgeving van de school.
- De naleving van de onderwijsreglementering.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het engagement van het schoolteam.
- De brede zorg voor de leerlingen.
- De leerbegeleiding op schoolniveau.
- Het talenbeleid met inbegrip van de screening.
- De evaluatiepraktijk van de vakgroepen talen.
- De ICT-infrastructuur en de materiële ondersteuning van de leerplanrealisatie.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aandacht voor een aangenaam leer-, leef- en werkklimaat.
- Het bottom-up beleid en de participatieve besluitvorming.
- Het overleg en de wederzijdse informatiestroom met de basisscholen.
- Het stimuleren van de vakgroepwerking.
- Het opstarten van het datateam in het kader van interne kwaliteitszorg.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen 'socio-economische samenleving' in alle studierichtingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.
- De afstemming van de deskundigheidsbevordering op een bredere visieontwikkeling.
- Het evenwicht tussen onderwijstijd en evaluatietijd.

Wat betreft het algemeen beleid

- De bredere visieontwikkeling rond onderzoekscompetentie, evaluatiepraktijk en remediëring.
- De aansturing en de opvolging van de onderwijskundige processen.
- Het zoeken naar een evenwicht tussen het studieaanbod en de onderwijsorganisatie.
- De performantie van het elektronisch platform in het kader van leerplanrealisatie, leerlingvolgsysteem en kwaliteitszorg.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Wouter SCHELFHOUT de inspecteur-verslaggever	Christine GRAUWELS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	